

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/157/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819203610
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3819203610.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudkýň JUDr. Olgy Lichnerovej a JUDr. Alice Beňovej v právnej veci navrhovateľky K. G., nar. XX.X.XXXX, bytom G., ul. P. č. XX/X, zastúpenej I. G. E., advokátom so sídlom X., ul. G. C. č. XXXX/X, proti veriteľovi G. Q. D., s.r.o., so sídlom J., ul. G. č. XX, W.: XX XXX XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. augusta 2019, č. k. 7Csp/72/2019-13 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej časti, ktorým súd uložil navrhovateľke, aby najneskôr v lehote 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti uznesenia podala žalobu vo veci samej a vo výrokovej časti, v ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšku zamietol, p o t v r d z u j e .

Vo výrokovej časti o náhrade trov konania napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie z r u š u j e .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie neodkladným opatrením nariadil veriteľovi zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.6.2012, uzavretej medzi stranami na zabezpečenie pohľadávky, vznikutej zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.6.2012, až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej. Neodkladným opatrením nariadil veriteľovi vykonať oznámenie zamestnávateľovi navrhovateľky: L. (mzdové oddelenie), aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľky podľa Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.6.2012. Navrhovateľke uložil, aby najneskôr v lehote 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia podala žalobu vo veci samej o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.6.2012 uzavretej medzi stranami, eventuálne o určenie, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.6.2012, nevznikla. V prevyšujúcej časti návrh o nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že navrhovateľka sa návrhom zo dňa 23.8.2019 domáhala proti veriteľovi uloženia povinnosti, neodkladným opatrením zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.6.2012 uzatvorenej medzi nimi, za účelom zabezpečenia pohľadávky, vznikutej zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.6.2012 a vykonať oznámenie jej (navrhovateľky) zamestnávateľovi Nemocnica s poliklinikou, G., mzdové oddelenie, ul. L. č. 2, J., aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy. Navrhla ďalej, aby súd poučil veriteľa, že na Okresný súd Prievidza môže podať proti nej žalobu o zaplatenie dlžných splátok úveru, z titulu uzavretej Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.6.2012. Právne vec súd prvej inštancie posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), § 328 ods. 2, § 329 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Civilného sporového poriadku. Súd skúmal dôvodnosť predmetného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Uviedol, že zo žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX vyplýva (bod 5.), že navrhovateľka ako dlžník žiadala veriteľa

o poskytnutie úveru za nasledujúcich podmienok: poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) 1.500,- eur, počet splátok 42, splatnosť 19. deň v mesiaci, mesačná splátka (vrátane úrokov) 80,37 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t. j. úver plus úroky za celú dobu čerpania úveru) 3.375,54 eur, predpokladaná RPMN za úver 70,01%, ročná úroková sadzba úveru 70,01%, priemerná RPMN za úver 46,52%, poskytnutá čiastka revolvingu 790,84 eur, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t. j. revolving plus úroky za celú dobu čerpania revolvingu) 1.928,88 eur, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 63,32%, ročná úroková sadzba 76,21%. V bode 6.: údaje o schválenom revolvingovom úvere je uvedené: poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) 1.500,- eur, počet splátok 42, splatnosť 19. deň v mesiaci, mesačná splátka (vrátane úrokov) 80,37 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t. j. úver plus úroky za celú dobu čerpania úveru) 3.375,54 eur, predpokladaná RPMN za úver 65,90%, ročná úroková sadzba úveru 70,01%, priemerná RPMN za úver 46,52%, poskytnutá čiastka revolvingu 790,84 eur, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t. j. revolving plus úroky za celú dobu čerpania revolvingu) 1.928,88 eur, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 70,01%, ročná úroková sadzba 76,21%, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 9,00%. Žiadosť / Zmluva je navrhovateľkou podpísaná dňa 25.6.2012 a žalovaným dňa 27.6.2012. Podaním zo dňa 27.9.2016, označeným ako: Vykonanie zrážok zo mzdy a z iných príjmov - Žiadosť, veriteľ prostredníctvom svojho zástupcu žiadal zamestnávateľa navrhovateľky, aby na základe Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka zo dňa 27.6.2012 vykonával zrážky z jej mzdy. Uviedol, že ku dňu 19.5.2016 neuhradená splatná pohľadávka predstavuje 4.397,12 eur. Veriteľ dňa 27.9.2016 predložil zamestnávateľovi navrhovateľky Žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy, spolu s Dohodou o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka zo dňa 27.6.2012 uzavretej medzi stranami, za účelom zabezpečenia uspokojenia jeho pohľadávky zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.6.2012. Dokazovanie v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má povahu osvedčovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich vychádza. Navrhovateľka preukázala potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím inštitútom záväzkového práva. Voči platiteľovi mzdy je účinná, keď mu bola predložená. Dohoda o zrážkach zo mzdy zaniká, akonáhle pohľadávka veriteľa je splnená alebo, keď dlžník prestane poberať mzdu. Výkon zrážok zo mzdy podľa dohody zmluvných strán o zrážkach zo mzdy môže pozastaviť len súd. Súd konštatoval, že je potrebné, aby sa veriteľ zdržal použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka zo dňa 27.6.2012. Navrhovateľka nesúhlasila s uspokojovaním pohľadávky veriteľa zrážkami zo mzdy na základe uvedenej dohody, ktorú považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda za neplatnú. Bezprostredne hroziaca ujma v tomto prípade je evidentná práve z účinkov, ktorými Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka, disponuje. Veriteľ totiž má na základe takejto dohody právo na výplatu zrážok zo mzdy dlžníka už okamihom, keď platcovi mzdy, zamestnávateľovi svojho dlžníka, takúto dohodu predloží. Bez tejto dohody by uspokojenie jeho pohľadávky záviselo od správania dlžníka po splatnosti pohľadávky, teda buď dobrovoľným jej zaplatením alebo núteným výkonom, na základe predchádzajúceho judikovania pohľadávky cestou súdu. Dohodou vytvorené, a už žalovaným aj uplatnené vykonávanie zrážok zo mzdy navrhovateľky jej zamestnávateľom, predstavuje uvádzanú bezprostredne hroziacu ujmu vyžadujúcu úpravu pomerov medzi stranami, v zmysle navrhovaného neodkladného opatrenia. Je dôležité navrhovateľke ako spotrebiteľovi poskytnúť ochranu, najmä ak ďalej existuje nebezpečenstvo, že v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka umožňuje uhradiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy bez súdnej kontroly. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, dlžník nemá možnosť zrážky priamo zastaviť. Nariadené neodkladné opatrenie považuje súd za primerané, a to práve s ohľadom na charakter Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov (porovnaj rozsudok C-106/77 Simmenthal). Ide o dočasné opatrenie proti postihu majetku navrhovateľky, bez ktorého by mohol nastať ťažko napravitelný stav, t. j., že by sa veriteľovi zo mzdy navrhovateľky poukázali finančné prostriedky bezdôvodne. Nariadením neodkladného opatrenia došlo k obmedzeniu inštitútu Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov do právoplatného skončenia konania vo veci samej (§ 330 ods. 1 Civilného sporového poriadku). S poukazom na uvedené skutočnosti, súd neodkladným opatrením veriteľovi nariadil zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka zo dňa 27.6.2012 uzavretej medzi stranami, do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej a súčasne mu uložil, aby oznámil zamestnávateľovi navrhovateľky, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy. Podľa názoru súdu, nariadeným neodkladným opatrením nemožno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Či Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka zo dňa 27.6.2012 je neplatná, či nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech navrhovateľky ako spotrebiteľa, resp. či vôbec vznikla, bude predmetom dokazovania až tohto konania (vo veci samej). Nariadením neodkladného opatrenia sa nerieši dôvodnosť nároku vo veci samej.

Navrhovateľka osvedčila, že neprijala zmenený návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy, avšak pokiaľ ide o rozdiel medzi údajmi uvedenými v bode 5. a v bode 6. žiadosti o revolvingovom úvere, tieto sú v údajoch RPMN, ktorá je ale daná výpočtom podľa matematického vzorca, stanoveného v zákone č. 129/2010 Z. z.. Navrhovateľka osvedčila, že úroky 70,01% ročne niekoľkonásobne prevyšujú odplatu požadovanú v mesiaci júni 2012 na finančnom trhu, čo môže pre nepoctivý úrok zakladať neplatnosť Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, a ak je neplatný hlavný záväzok, nemôže byť platný vedľajší záväzok. Súd preto navrhovateľke určil lehotu 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia, na podanie žaloby o neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka zo dňa 27.6.2012, eventuálne, že táto dohoda nevznikla. Navrhovateľka sa podaným návrhom o nariadenie neodkladného opatrenia ďalej domáhala, aby súd poučil veriteľa, že na Okresný súd Prievidza môže proti nej (navrhovateľke) podať žalobu o zaplatenie dlžných splátok úveru, z titulu uzavretej Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.6.2012. Z ustanovenia § 325 ods. 2 Civilného sporového poriadku vyplýva výpočet povinností a obmedzení, ktoré môže súd neodkladným opatrením uložiť, a z ustanovenia § 336 ods. 1 Civilného sporového poriadku vyplýva, že súd môže navrhovateľovi uložiť povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Vzhľadom na to, že súd navrhovateľke uložil povinnosť podľa § 336 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd veriteľa nepoučoval, že môže podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. V tejto časti súd návrh navrhovateľky ako neopodstatnený zamietol. Každá zo strán mala vo veci úspech čiastočný, preto o náhrade trov súd rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka. Podľa názoru navrhovateľky, súd nesprávne postupoval, ak uložil navrhovateľke povinnosť podať žalobu vo veci samej, nakoľko vzhľadom na to, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne trvalá úprava pomerov čo sa týka zrážok zo mzdy, súd by správne postupoval, ak by poučil veriteľa o možnosti podať žalobu o zaplatenie dlžných splátok z predmetného úveru. Nariadením neodkladného opatrenia, ktorým súd veriteľovi uloží povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy navrhovateľky, sa podľa názoru navrhovateľky dosiahne trvalá úprava pomerov medzi stranami vo vzťahu k výkonu zrážok na základe špecifikovanej dohody. Súd preto podľa názoru navrhovateľky nemusí uložiť navrhovateľke povinnosť podať žalobu vo veci samej. Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej. Dočasným nevykonávaním zrážok zo mzdy sa ale nevytvorí nenávratný a nenapraviteľný stav vo vzťahu k stranám sporu a veriteľovi ako oprávnenej osobe z danej zmluvy nevznikne nenapraviteľná ujma, keďže táto spoločnosť má (v prípade, že žalobca sám neuspokojí jej zákonné nároky) možnosť uplatňovať svoje nároky súdnou cestou, o čom ju prvoinštančný súd vo výroku svojho rozhodnutia poučí. Uložením povinnosti podať v určitej lehote žalobu vo veci samej sa súd zaoberá iba v prípade nariadenia neodkladného opatrenia, t. j. pri vyhovení návrhu pred začatím konania vo veci samej. Z obsahu návrhu však musí vyhodnotiť, či má požadované neodkladné opatrenie povahu procesného zabezpečovacieho prostriedku vo vzťahu k hmotnoprávnemu nároku, ktorý má byť riadne uplatnený žalobou. Za predpokladu, že nariadené neodkladné opatrenie procesne konzumuje vec samu a možno prostredníctvom jeho účinkov dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, súd povinnosť na podanie žaloby navrhovateľovi neuloží. Ustanovenie § 330 ods. 2 CSP výslovne umožňuje nariadiť aj neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. Kritériom pre prípustnosť takéhoto rozhodnutia je, že totožnosť výrokov pripúšťa povahu veci. Spravidla ide o prípady špecifických zdržovacích nárokov. Vzhľadom na variabilitu individuálnych právnych vzťahov podľa navrhovateľky nemožno vylúčiť procesnú situáciu, keď sa navrhovateľ bude návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhať rozhodnutia, ktoré bude z hľadiska výroku totožné s eventuálnym rozhodnutím vo veci samej. Môže ísť o návrh počas konania, v ktorom sa už navrhovateľka domáha identického meritórneho výroku, alebo aj o návrh pred začatím konania vo veci samej, v ktorom sa mieni navrhovateľ takéhoto výroku domáhať. Súd teda vždy individuálne vyhodnotí, či povaha prejednávanej veci pripúšťa nariadenie neodkladného opatrenia z hľadiska totožnosti výrokov. Navrhovateľka zastáva názor, že v danej veci samotné neodkladné opatrenie, ktorým súd ukladá povinnosť navrhovateľke ako veriteľovi zdržať sa zrážok zo mzdy navrhovateľky ako dlžníka, postačuje na poskytnutie plnohodnotnej súdnej ochrany a zabezpečenie trvalej úpravy pomerov medzi stranami, rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia tak konzumuje rozhodnutie vo veci samej. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie nesprávne časovo obmedzil trvanie neodkladného opatrenia do právoplatného rozhodnutia vo veci samej a uložil navrhovateľke povinnosť podať žalobu vo veci samej, pretože neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. V danej veci by preto podľa navrhovateľky súd správne postupoval, ak by v zmysle § 337 ods. 1 a 2 CSP poučil veriteľa o možnosti podať žalobu

vo veci samej s uvedením strán, predmetu konania a o právnych následkoch s tým spojených. Priamo zo znenia druhej vety § 337 ods. 2 CSP vyplýva, že následné konanie vo veci samej sa môže týkať aj reštitučných, reparačných, kompenzačných alebo satisfakčných nárokov, ktoré bezprostredne súvisia s právnymi účinkami nariadeného neodkladného opatrenia a jeho prípadným výkonom. Navrhovateľka poukázala na to, že v uznesení z 26. septembra 2018 sp. zn. 5 Cdo 135/2017 Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôraznil, že zákon súdu stanovuje obligatórnu poučovaciu povinnosť, a to poučiť stranu, proti ktorej neodkladné opatrenie pred začatím konania smeruje, o možnosti podať žalobu a o právnych následkoch s tým spojených, v záujme rovnosti sporových strán a zabezpečenia adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov strán, proti ktorým neodkladné opatrenie smeruje. Súd je tak povinný týmto stranám poskytnúť v zmysle ustanovenia § 337 ods.1 a ods. 2 CSP kvalifikované poučenie (vo výroku súdneho rozhodnutia). Vyššie uvedený právny názor vyslovil Krajský súd Trnava v uznesení zo dňa 06.03.2019, sp. zn. 10Co/12/2019. Nesprávne právne posúdenie spočíva aj v tom, že konajúci súd ukladá navrhovateľovi podať žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, pričom civilný sporový poriadok takúto žalobu nepripúšťa. K dnešnému dňu žiadny osobitný právny predpis nepripúšťa žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takže konajúci súd v podstate núti uznesením, aby navrhovateľ inicioval vopred prehraté súdne konanie, čo sa týka určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy. Na základe uvedených skutočností navrhovateľka navrhuje, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznal navrhovateľke právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Veriteľ sa k odvolaniu navrhovateľky písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v napadnutom rozsahu podľa § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výrokovej časti, ktorým súd uložil navrhovateľke, aby najneskôr v lehote 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia podala žalobu vo veci samej a vo výrokovej časti, v ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšku zamietol, je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

5. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania vo výrokovej časti, ktorým súd uložil navrhovateľke, aby najneskôr v lehote 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia podala žalobu vo veci samej, vo výrokovej časti, v ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo zvyšku zamietol a vo výrokovej časti o náhrade trov konania. Vo výrokovej časti, v ktorej súd neodkladným opatrením nariadil veriteľovi zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a vo výrokovej časti, v ktorej súd nariadil veriteľovi vykonať oznámenie zamestnávateľovi navrhovateľky (nešlo o závislé výroky), ktoré neboli napadnuté odvolaním, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie odvolací súd nepreskúmaval.

6. Podľa § 324 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 330 ods. 2 CSP ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

9. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

10. Podľa § 337 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

11. Predpokladom nariadenia neodkladných opatrení je osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu, t.j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia sa nevykonáva dokazovanie, ale je povinnosťou navrhovateľa neodkladného opatrenia právo ochrany, ktorého sa domáha, osvedčiť. Úpravou neodkladného opatrenia zákon umožňuje rýchle a pružné riešenie takej situácie, keď je v záujme rýchlej a účinnej ochrany práv a oprávnených záujmov občanov, či právnických osôb, potrebný okamžitý zásah súdu.

12. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľka sa okrem iného návrhom zo dňa 23.8.2019 domáhala uloženia povinnosti veriteľovi neodkladným opatrením zdržať sa použitia Dohody zo zrážkach zo mzdy dlžníka č. 8500013097 zo dňa 27.6.2012 (ďalej len „dohoda o zrážkach zo mzdy“) zabezpečujúcej pohľadávku zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.6.2012 (ďalej len „zmluva o úvere“). Súd prvej inštancie mal za to, že navrhovateľka osvedčila potrebu bezodkladne upraviť pomery a z tohto dôvodu neodkladné opatrenie v zmysle návrhu navrhovateľky nariadil. Súd prvej inštancie zároveň uložil navrhovateľke, aby najneskôr v lehote 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia podala žalobu vo veci samej (žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, eventuálne o určenie, že dohoda o zrážkach zo mzdy nevznikla).

13. Ako uviedla navrhovateľka v odvolaní, zákon upustil od koncepcie predbežnosti neodkladných opatrení, z dôvodu ktorého nie je nevyhnutné, aby v predmetnej veci vždy nasledovalo aj konanie vo veci samej. Ide o prípady, kedy návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tzv. konzumuje vec samu, a teda samotné neodkladné opatrenie poskytuje stranám trvalú úpravu ich pomerov rovnako, ako by táto mohla byť dosiahnutá v konaní vo veci samej. Ustanovenie § 330 ods. 2 CSP umožňuje súdu nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. Totožnosť obsahu nariadeného neodkladného opatrenia s výrokom vo veci samej je potrebné skúmať vždy individuálne podľa okolností konkrétneho prípadu. Súd je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale tiež rešpektovať práva toho, proti komu takýto návrh smeruje. Nie je možné konštatovať, že nariadením neodkladného opatrenia sa trvalo usporiadajú práva tam, kde je potrebné preskúmať vec riadnym dokazovaním vykonaným vo veci samej.

14. Preto v predmetnej veci, keďže išlo o dohodu o zrážkach zo mzdy zabezpečujúcu spotrebiteľský vzťah z úverovej zmluvy navrhovateľky a veriteľa, je zrejmé, že povaha takejto dohody, ktorá umožňuje aj bez prieskumu samotnej úverovej zmluvy, či dohody o zrážkach zo mzdy v zmysle požiadaviek podľa § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, bezdôvodne uspokojiť veriteľa na úkor navrhovateľky ako spotrebiteľky, osvedčuje potrebu bezodkladne upraviť pomery strán, pokiaľ bolo preukázané že veriteľ takúto dohodu o zrážkach zo mzdy použil, a teda požaduje od zamestnávateľa navrhovateľky vykonávanie zrážok zo mzdy, ako to bolo preukázané v predmetnej veci. Teda potreba bezodkladne upraviť pomery strán existuje.

15. Osvedčenie bezodkladnej potreby upraviť pomery strán však nemožno zamieňať z riadnym dokazovaním, ku ktorému by došlo vo veci samej. Zákon ako jednu z foriem zabezpečenia spotrebiteľskej zmluvy umožňuje aj túto formu, t. j. formu dohody o zrážkach zo mzdy. Preto samotné konštatovanie, že táto dohoda môže bezdôvodne zasiahnuť do práva spotrebiteľa v prospech veriteľa ešte nestačí. Je potrebné preto skúmať, tak samotnú dohodu o zrážkach zo mzdy z hľadiska jej platnosti podľa zákona č. 250/2007 Z. z., či v podmienkach spotrebiteľskej úpravy aj samotnú zmluvu o úvere, keďže dohoda o zrážkach zo mzdy je akcesorická k zmluve o úvere a ako taká nemôže zabezpečovať také povinnosti, ktoré by boli v zmluve o úvere neprijateľnými podmienkami. Takýto prieskum však vybočuje z rámca prieskumu v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a preto je ho možné vykonať len v konaní vo veci samej.

16. Vzhľadom na to, že nariadením neodkladného opatrenia je potrebné tiež chrániť aj záujmy toho voči komu takéto neodkladné opatrenie smeruje, keď dohoda o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút nie je v spotrebiteľských sporoch vylúčená, je potrebné konštatovať, že nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnej veci nemôže konzumovať vec samu. V opačnom prípade, by len samotná existencia takejto dohody za stavu, kedy ju veriteľ použije a dlžník podá návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, vždy dohodu o zrážkach zo mzdy vylučovala zo zmluvného vzťahu strán a jej reálna využiteľnosť by sa inštitútom neodkladného opatrenia neodôvodnene oslabovala. Vychádzajúc z

uvedeného tak bez riadneho dokazovania vo veci samej nie je možné konštatovať, že dohoda o zrážkach zo mzdy trpí takou vadou, pre ktorú by podľa nej veriteľ nemohol postupovať.

17. Podľa názoru odvolacieho súdu preto súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že je potrebné navrhovateľke uložiť, aby v lehote 60 dní od nariadenia neodkladného opatrenia podala žalobu vo veci samej. Čo sa týka samotnej žaloby, t. j. určovacej žaloby, odvolací súd nesúhlasí s názorom navrhovateľky, že podanie takejto žaloby osobitný predpis neumožňuje. V tomto smere odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že naliehavý právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky a vyslovení jej neplatnosti vyplýva zo zákonného ustanovenia, najmä z § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. K naliehavému právnemu záujmu vo vzťahu k dohode o zrážkach zo mzdy zaujal svoje stanovisko aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp.zn. 8Cdo/483/2014 zo dňa 18. novembra 2015, v ktorom konštatoval že: „Naliehavý právny záujem je daný vtedy, keď len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklarovaným vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže následne argumentovať vo vzťahu k zamestnávateľovi, aby ďalej nevykonával zrážky zo mzdy. Určovanie neplatnosti takejto dohody sa odvíja od posúdenia prijateľnosti, resp. neprijateľnosti takejto dohody ako zmluvnej podmienky spotrebiteľskej zmluvy, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Práve takouto dohodou o zrážkach zo mzdy sa obchádza súdne konanie o skutočnej výške pohľadávky, ktorú je žalobca žalovanému dlžný. Práve takáto určovacia žaloba poskytne žalobcovi v postavení spotrebiteľa ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, z čoho vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Tento výklad je i v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany“. Odvolacia námietka navrhovateľky tak nie je dôvodná, odvolací súd konštatuje, že naliehavý právny záujem vyplýva priamo z právneho predpisu.

18. Odvolací súd vzhľadom na uvedené uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CPS potvrdil.

19. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania, v tejto časti odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP uznesenie súdu prvej inštancie zrušil (keďže nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané neexistovali). Rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v danej veci nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, v súlade s § 262 ods. 1 CSP súd o nároku na náhradu trov konania nerozhoduje. S otázkou náhrady trov konania sa súd vysporiada až v rozhodnutí vo veci samej v závislosti od výsledku konania, prípadne v inom rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Pokiaľ navrhovateľka nepodá žalobu vo veci samej v súdom určenej lehote, o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd v uznesení, ktorým neodkladné opatrenie zruší v zmysle § 336 ods. 3 CSP pre márne uplynutie lehoty pre podanie žaloby.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).